
ODBĚR HEMOKULTUR

HEMOKULTIVAČNÍ LAHVIČKY K SYSTÉMU BACT/ALERT

Jedna odběrová sada obsahuje 2 typy lahviček:

- kultivační lahvička Bact/ALERT FA (zelené víčko) k detekci aerobních mikroorganismů
- kultivační lahvička Bact/ALERT FN (oranžové víčko) k detekci anaerobních mikroorganismů

Oba typy lahviček jsou vhodné i pro pacienty užívající antibiotikum. Do těchto lahviček lze odebírat kromě krve i jiné běžně sterilní tekutiny (likvor, peritoneální dialyzát, ascites, pleurální, peritoneální, perikardiální tekutina, plodová voda), ale z těchto vzorků pak nelze zhotovit mikroskopický preparát.

Indikace hemokultivačního vyšetření: sepse, horečka neznámé etiologie, endokarditida, pneumonie, epiglottitida, pyelonefritida, osteomyelitida, septická artritida.

Časování odběru: krev odeberte před zahájením léčby antibiotiky nebo u pacienta užívajícího antibiotika bezprostředně před podáním další dávky. Pravděpodobnost záchytu původce významně roste s objemem odebrané krve. Odběr proto proveďte ve třech sadách z místně a časově oddělených venepunkcí. První sadu odeberte na počátku očekávaného vzestupu teploty, druhou a třetí sadu v půlhodinových až hodinových intervalech v průběhu vzestupu teplotní křivky. Při nebezpečí z prodlení odeberte 2 sady během 15 minut.

U suspektní katéetrové sepse odeberte 1 sadu z katetru a současně 1 sadu z periferie. Za 30 minut pak proveďte odběr 2. sady z periferie. V ostatních indikacích není vhodné použít krev z kanyly, proveďte venepunkci jiného místa. Na žadance vyplňte u každé sady čas a místo odběru.

ODBĚR VZORKU

Pro správný odběr je z hlediska omezení kontaminace důležitá zejména správná dezinfekce pokožky v místě venepunkce.

1. lahvičky musí mít pokojovou teplotu, 1 sada = aerobní + anaerobní
2. každou kultivační lahvičku označte údaji o pacientovi. Štítek nalepte na bílé prázdné místo na lahvičce. Nikdy nepřelepujte a nepopisujte čárový kód!
3. odstraňte plastové víčko z kultivační lahvičky a dezinfikujte gumové septum 70% alkoholem. Nechte volně zaschnout.
4. místo předpokládané venepunkce řádně dezinfikujte 70% alkoholem po dobu alespoň 60 sekund, nechte zaschnout. Po dezinfekci lze palpatovat žílu pouze ve sterilních rukavicích.
5. odeberte od pacienta **20 ML KRVE**, které **ROZDĚLTE DO 2 LAHVIČEK PO 10 ML (NE VÍCE!)**. Propíchnutím gumové zátky inokulujte lahvičky v tomto pořadí:
  - a. **při odběru krve stříkačkou:** nejprve anaerobní lahvičku (FN) a poté aerobní lahvičku (FA), aby nebyl do anaerobní lahvičky vpuštěn žádný kyslík zachycený ve stříkačce

- b. **při odběru krve vakuovým systémem:** nejprve aerobní lahvička, poté anaerobní lahvička. Lahvičky jsou nadměrně naplněny vakuem, proto během odběru musíte sledovat rysku na lahvičce. K odběru používejte pouze jehly s hadičkou a křídélky.
6. gumové septum lahvičky znovu otřete dezinfekčním roztokem, lahvičky lehce promíchejte a vložte sadu do transportního sáčku nebo jiného vhodného obalu.

UCHOVÁVÁNÍ VZORKU PŘED TRANSPORTEM, TRANSPORT

Lahvičky po odběru odešlete co nejrychleji do laboratoře. Během transportu a po nevyhnutelnou dobu před transportem (do 24 hod) uchovávejte lahvičky při pokojové teplotě. Upozorněte řidiče svozové služby, že mu předáváte materiál v režimu urgentního doručení.